

7/2007

Dolnočermenský zpravodaj

Vydává Obec Dolní Čermná

Babí léto se končí...

Pasácci pečou brambory...

Slunéčko zachází za hory,
pasácci pečou brambory,
slunéčko zachází za kostel,
pasácci lezou na postel.
(z Táborska)

Podzim praví: „Pěkným osením se odívám.“
A jaro dí: „Já se na to podívám.“
(z Čech)

Narození Panny Marie,
co má studenou krev,
do země se zaryje.
(8. září)

Kdo nezaseje do svatého Matouše,
nemá-li starého, nového nekouše.
(21. září)

Od Šimona a Judy
paste pasáci všudy,
ať je řepa nebo zelí,
má být všecko uklizený!
(z Humpolecka)

Šimona, Judy
biče schovejte,
kyje řezejte,
rukavice vyndejte.
(28. října)

Svatý Václav zavírá zem.
(28. září)

(Český rok: Karel Plicka, František Volf,
Karel Svoboda)

Zprávy z obecního úřadu

Rada zastupitelstva obce Dolní Čermná č.12

3. 9. 2007

Zápis z jednání

Přítomni: Ing. Jiří Appl
Ing. Ludmila Müllerová
Jan Hampl
RNDr. Věra Šverclová
Ing. Vlastislav Vyhnálek

Program:

1. Komunikace.
 - informace o provedení opravy komunikace pod rybníkem
 - technické řešení cesty nad splavem
 - způsob financování
 - návrhy na opravy jednotlivých úseků komunikací od oslovených firem
2. Garáž pro hasičské auto
 - náklady na stavbu garáže v obecním dvoře
 - složité technické řešení střechy
 - vícenáklady na řešení požární odolnosti oken
3. Životní pojištění
4. Návrh na pořízení komunální techniky – projekt pro MAS
5. Kemp
 - projednání záměru rozdělení zón
 - úvaha o ustavení „komunálních služeb“
6. Informace o průběhu přípravy kanalizace
 - rozpočet stavby
 - Jednání s ČSp
 - termíny
7. Příprava ZO
 - čerpání rozpočtu
 - zprávy výborů
 - zařazení do MAS
 - prodej nemovitostí
 - kanalizace
8. Záměr rozparcelování pozemku 664/1 v Jakubovicích
9. Dopravní značení
 - U Letné
 - sídliště obytná zóna

- cedule uzavřená obec
- vytipování cest pro obslužnost pozemků

10. Pojištění lesa
11. Nájemní smlouva na květinářství
12. Různé

Usnesení č. 12:

- 12.1 Rada vzala na vědomí informaci o koncepci rozvoje areálu kempu.
Rada navrhuje:
 - v první fázi rozvíjet zařízení pro kulturní zónu
 - Petr Helekal předloží do 30. 9. koncepci provozu kempu
 - zjistit u Ing. arch. Kuldy cenu projektu pro stavební povolení a cenu provedení stavby T: 30. 9. (Appl)
- 12.2 Rada bere na vědomí realizaci oprav místních komunikací u Letné a pod rybníkem. Rada ukládá starostovi ve spolupráci se stavební komisí projednat návrhy na opravu ostatních úseků místních komunikací T: 31. 10.
- 12.3 Rada neuvažuje o zavedení příspěvku na životní pojištění pro zaměstnance.
- 12.4 Rada bere na vědomí informaci o návrhu na pořízení komunální techniky
- 12.5 Rada bere na vědomí informaci o financování kanalizace
- 12.6 Rada projednala žádost o stavbu rodinného domku v Jakubovicích a ukládá starostovi projednat s majitelem sousedních pozemků k 664/1 možnost vytvoření stavebních parcel T: 12/2007
- 12.7 Rada ukládá starostovi ve spolupráci se stavební komisí projednat návrh dopravního značení s ohledem na bezpečnost a rozhledové poměry. T: 31. 10.
- 12.8 Rada ukládá starostovi zjistit hodnotu bytů v čp. 224
- 12.9 Rada ukládá starostovi připravit návrh na vytvoření fondu oprav v čp. 224 T: 31. 10.
- 12.10 Rada schvaluje nájemní smlouvu na pronájem nebytových prostor v čp. 5 s zapojením předplaceného nájemného na rekonstrukci nebytových prostor ve výši 60.000,- Kč. Rekonstrukce se týká výlohy, elektrorozvodů, dveří, dlažby.
- 12.11 Rada ukládá starostovi a stavební komisi připravit další technické řešení stavby garáže pro hasičské auto. T: 31. 10.
- 12.12 Rada projednala termín zasedání ZO – 1. 10. 2007.

Vlastislav Vyhnálek

Inzerce:

Prodám část zahrady

ppč. 2747, cca 1.000 m², v Dolní Čermné u čp. 54

Petr Jansa, Dolní Čermná 54

Koupím poštovní známky

celé sbírky, větší množství i pozůstalost po sběrateli. Platím v hotovosti, nejvyšší možné ceny.

Informace na tel.: 724 229 292

Zprávy z Pardubického kraje

19. jednání Zastupitelstva Pardubického kraje

Zpráva č. 5 – Úvěr pro nemocnice Pardubického kraje

Zastupitelstvo Pardubického kraje schválilo smlouvu o poskytnutí úvěru pro nemocnice Pardubického kraje mezi krajem a Komerční bankou, a.s. Praha. Tato společnost předložila v rámci výběrového řízení nejvýhodnější nabídku.

„Pro výběr zakázky na poskytnutí úvěru pro nemocnice byla schválena dvě kritéria, a to výše marže a způsob zajišťování úvěru. U Komerční banky je výše marže – na rozdíl od dalších nabídek - nulová,“ řekl vedoucí finančního odboru Krajského úřadu Pardubického kraje Oldřich Felgr. Jde o úvěr, jehož přijetí v minulosti už zastupitelé odsouhlasili.

„Jde o úvěr ve výši 300 mil. Kč určený na úhradu transformačních nákladů. Nemocnice jako příspěvkové organizace se propadaly do hlubokých ztrát. Proto jsme se rozhodli pro změnu právní formy nemocnic na akciové společnosti, které nejsou samospasitelné, ale jsou pro hospodaření organizace výrazně výhodnější,“ připomněl náměstek hejtmána pro zdravotnictví Josef Janeček a dodal, že finanční prostředky z úvěru budou použity ve všech pěti nemocnicích kraje společně s vkládaným movitým majetkem tak, aby každá z nemocnic byla optimálně vybavena kapitálem.

Zpráva č. 9 – Zpráva o plnění opatření vyplývající z Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením schválili krajszí zastupitelé už v roce 2006, kdy jeho vznik iniciovala Národní rada zdravotně postižených ČR. Cílem tohoto materiálu je vytvořit podmínky pro zlepšení kvality života obyvatel kraje, kteří mají zdravotní postižení, hájit je a naplňovat jejich práva. Jedním z hlavních principů řešení je spolupráce Pardubického kraje s organizacemi zdravotně postižených občanů.

„Krajský plán je otevřeným dokumentem a obsahuje řadu úkolů. Je sestavený tak, aby flexibilně reagoval na změny a aby jej bylo možno doplňovat o další opatření. Proto je pravidelně vyhodnocujeme a aktualizujeme,“ řekl radní zodpovědný za sociální věci Miloslav Macela. Opatření jsou průběžně plněna v devíti oblastech, zatím bez problémů. „Obtíže nastaly pouze u opatření plněných odborem dopravy krajského úřadu. Jde především o přístup k dopravním službám a infrastruktuře. Tady je nutná úzká spolupráce s Národní radou zdravotně postižených ČR, její koordinátor však zatím na výzvu odboru nereagoval,“ dodal Macela. V oblasti zdravotnictví se připravuje např. seminář o připravenosti zdravotnických zařízení pečovat o zdravotně postižené dle všech současných norem, mapuje se také síť a činnost stávajících specializovaných center pro chronická a náhlá onemocnění. V sociální oblasti je realizováno několik projektů, grantových programů a vzdělávacích seminářů. Se vzděláváním souvisí aktivity v oblasti školství, kdy odbor školství krajského úřadu např. vypracoval manuál pro přijetí žáků se zdravotním postižením včetně zřízení funkce asistenta pedagoga a uspořádal seminář pro učitele a výchovné poradce škol. Odbor také zabezpečuje postupné vybavování školských poradenských pracovišť kompenzačními a učebními pomůckami pro zdravotně postižené. Pardubický kraj také spolupracuje s Českou abilympijskou asociací a podporuje její projekt na zaměstnávání lidí s handicapem. O zaměstnávání těchto osob jedná kraj a Úřad práce i s podnikateli a malými a středními podniky. Zároveň ve spolupráci se zrakově postiženými i jinak handicapovanými kraj prověřuje bezbariérové přístupy do veřejných budov. V oblasti kultury jsou pak realizovány především grantové programy na podporu kulturních aktivit či bezbariérové a bezplatné vstupy do kulturních zařízení.

Zpráva č. 19 – Mimořádná dotace na likvidaci ohnisek ptačí chřipky

Zastupitelé Pardubického kraje na doporučení krajské rady poskytli mimořádné neinvestiční dotace obcím, které byly postiženy nákazou ptačí chřipky a uhradili tím jednotkám hasičů náklady vzniklé likvidací ohnisek viru. Deset obecních jednotek dobrovolných hasičů si rozdělí necelých 175 tisíc korun. Finanční prostředky jsou určeny na úhradu pohonných hmot, poškozeného věcného vybavení i případné mzdové náhrady.

„Ptačí chřipka byla pro kraj nemilým překvapením, bez předchozích zkušeností odkudkoliv jsme museli jednat. Hasiči, policie a především obce nám ale vyšli vstříc a my jim na oplátku chceme vzniklé škody nahradit,“ řekl vicehejtman Roman Líněk, který také připomněl, že už v červnu kraj uvolnil částku 100 tisíc korun Zemědělsko

obchodnímu družstvu Zálší a jeho prostřednictvím prvním dvěma postiženým obcím Tisová a Zálší, resp. Nořín. O dalších škodách a jejich úhradách teď Pardubický kraj jedná s ministerstvy zemědělství a pro místní rozvoj.

Virus ptačí chřipky se na území Pardubického kraje vyskytl poprvé 21. června 2007 v chovu krocanů v Tisové u Vysokého Mýta. Následovaly farmy v Noříně, Kosoříně a Netřebech. Dohromady muselo být utraceno více než 170 tisíc kusů drůbeže ve velkochovech (včetně preventivních opatření na zdravých farmách v Loučkách a Zářecké Lhotě) a dalších přibližně 1900 kusů v drobnochovech.

Zpráva č. 21 – Záležitosti cestovního ruchu a neziskového sektoru

Zastupitelstvo Pardubického kraje kromě poskytnutí grantů v oblasti neziskového sektoru a dotací na činnosti turistických informačních center v kraji schválilo také záměr založení Destinační společnosti Východní Čechy.

„Oslovíme podnikatelské subjekty, obce i profesní svazy s nabídkou na vytvoření nové organizace, která bude zajišťovat veškeré marketinkové aktivity v cestovním ruchu. Koordinovat cestovní ruch jen z úrovně veřejné správy je překonaná záležitost. Cestovní ruch je specifický druh podnikání a bez úzké a velmi pružné spolupráce s těmi, kdo se pohybují v terénu, se neobejdeme,“ řekl radní zodpovědný za cestovní ruch Miloslav Macela.

Nová společnost bude spravovat destinaci Východní Čechy, což je značka, pod kterou se Pardubický kraj dlouhodobě propaguje. Jedním ze zakládajících členů by mělo být i stejnojmenné sdružení měst a obcí, založené pro podporu cestovního ruchu v roce 1997. Nová organizace bude mít na starosti vydávání propagačních materiálů, veletrhy, tvorbu turistických produktů, správu turistického webu www.vychodni-cechy.info a řadu dalších aktivit. Nejbližšími rozvojovými cíly je například vybudování elektronického rezervačního systému nebo mediální databanky. Právní formou organizace bude pravděpodobně sdružení právnických osob, konečné rozhodnutí závisí na upřesnění programů Evropské unie. Destinační společnost by měla vzniknout k 1. lednu 2008.

Pozn.:

Během podzimu letošního roku připravujeme k tomuto tématu tiskovou konferenci!

(Tisková informace 20. září 2007)

V Litomyšli o perspektivách sociální péče v 21. století

Město Litomyšl pořádá v těchto dnech seminář na sociální téma. Odborníci z celé České republiky na něm diskutují podobu sociální péče v podmínkách nového Zákona o sociálních službách. Nad akcí převzal záštitu krajský radní odpovědný za oblast sociální péče a neziskový sektor Miloslav Macela.

Na semináři se kromě legislativních, ekonomických či metodických záležitostí diskutují i otázky humánního přístupu k handicapovaným či starým lidem. Úvodní slovo formou videozáznamu pronesl profesor Tomáš Halík, součástí programu je i vystoupení známého publicisty a lékaře Jaroslava Maxe Kašparů.

„Nový zákon přenesl na uživatele služeb velkou odpovědnost, když jim vložil do ruky nejúčinnější nástroj regulace – peníze. Ukazuje se však, že jak uživatelé tak poskytovatelé služeb nejsou na nové ekonomické vztahy připraveni a tempo změn

bude potřeba zmírnit. Každopádně jde o krok správným směrem, na první místo se dostává zájem handicapovaného člověka a nikoliv poskytovatelů služeb či veřejné správy, jak tomu bylo dříve," přiblížil situaci v sociálních službách Miloslav Macela. Více než stovka účastníků semináře, mezi nimi hosté z Rakouska či Holandska, má během programu možnost seznámit se i s městem Litomyšl. Mezi doprovodné aktivity patří například noční prohlídka zámku, památky zapsané do seznamu světového dědictví UNESCO.

(Tisková informace 21. září 2007)

O bezpečné silniční infrastruktuře jednali odborníci přes dopravu

V Liberci se ve dnech 24. a 25. září 2007 konala mezinárodní konference s názvem „Bezpečná silniční infrastruktura“. Svůj příspěvek o zavádění tzv. bezpečnostních auditů a zklidňování dopravy v obcích a městech na silnicích II. a III. třídy přednesl i náměstek hejtmána Pardubického kraje Ivo Toman.

„Audity pracují s bezpečnostními riziky na stavbách, především pak s ohledem na bezpečnost budoucího provozu,“ řekl Ivo Toman a dodal: „K bezpečnostním auditům jsme přistoupili teprve nedávno. První auditovanou stavbou byla modernizace silnice třetí třídy ze Starých Čivic do Barchova. Tady audit pozměnil již započatou stavbu, především v úpravě čel propustů.“ Dalším projektem, kde díky auditu došlo ke zklidnění provozu, je silnice ve Slatiňanech, v místní části Škrovád. Stavba dokonce získala ocenění v rámci celorepublikové soutěže „Zklidňování dopravy ve městech a obcích ČR“.

Konferenci pořádalo Centrum dopravního výzkumu. Jejím posláním mělo být seznámení pracovníků ve státní správě a samosprávě, správce komunikací, projektanty, dopravní policisty i odbornou veřejnost s nejmodernějšími možnostmi, přístupy a zkušenostmi z bezpečného utváření pozemních komunikací.

(Tisková informace 25. září 2007)

Nový program pro děti a mládež zahájen!

Mezinárodní konference s názvem Mládež, věda a technika odstartovala v pondělí 17. září nový projekt Pardubického kraje, jehož cílem je zvýšit zájem dětí o vědecké a technické obory.

Ve spolupráci se společností Delaware Halley Science Fairs z Filadelfie je připravena soutěž pro žáky od 6. tříd základních škol až po maturanty na všech typech škol středních. Podle svého zájmu si žáci a studenti vyberou téma projektu, na kterém budou za pomoci vedoucích a konzultantů pracovat. Cílem programu je nejen příprava na budoucí profesní orientaci, ale i snaha naučit je smysluplně využívat volný čas, systematicky pracovat, osvojit si základy metodologie vědecké práce, řešit vzniklé problémy, ověřovat hypotézy, propojit školu s praxí i podpořit mladé talenty. Vedoucími projektů mohou být učitelé, rodiče, lidé z firem, ale i učitelé v důchodovém věku, kteří mají zájem práci dětí podpořit.

Zájemci o tento program s ním byli seznámeni již na dvou seminářích, v Pardubicích a v Litomyšli, a dozvědí se o něm i výchovní poradci základních škol, kteří se sejdou 25. a 26. září ve vzdělávacím středisku Jezerka na Seči. Poté obdrží všechny základní a střední školy přihlášku do soutěže. Podle témat projektů bude sestavena síť

konzultantů a poradců, na které se budou řešitelé projektů obracet se svými problémy. Odměnou pro nejúspěšnější řešitelé a jejich vedoucí projektů pak bude týdenní zájezd do Francie, kde kromě jiného navštíví i špičková vědecká pracoviště. Po celou dobu trvání projektu, který vyvrcholí v březnu krajskou přehlídkou projektů v Pardubicích, je zřízeno poradenské středisko s tel. číslem 466 036 482 a webové stránky www.irer.cz.

Gestorem celé akce je radní Pardubického kraje Jana Smetanová.
(Tisková informace 21. září 2007)

Vicehejtman Línek vedl jednání komise Asociace krajů k otázkám přípravy čerpání evropských fondů

V pátek 21. září se v pod vedením vicehejtmana Pardubického kraje Romana Línka uskutečnilo jednání komise Asociace krajů České republiky pro regionální rozvoj a evropské záležitosti. Jednalo se již o 14. jednání komise, která se pravidelně schází ke společným otázkám krajů v oblasti regionálního rozvoje a evropských fondů. Dějištěm setkání bylo tentokrát Ústí nad Labem.

„Kromě vicehejtmanů a radních z jednotlivých krajů byli tentokrát hosty komise také dva členové vyjednávacího týmu národního strategického referenčního rámce s Evropskou komisí. Svoji účastí nás poctila vedoucí týmu Milena Vicenová a generální sekretář tohoto týmu pro dopravu a životní prostředí Petr Moos. Oba hosté ocenili pozornost, která je věnována přípravě Regionálních operačních programů,“ uvedl Línek, který je předsedou komise.

U regionálních programů zbývá v této fázi zpracovat výsledky jednání se zástupci Evropské komise z minulého týdne. Pokud se podaří čistopis programu v anglické verzi doručit Evropské komisi do poloviny října, je předpoklad jeho schválení začátkem prosince. Tuto ambici má

současně se dvěma dalšími i ROP Severovýchod. Tedy Regionální operační program regionu soudržnosti, jehož součástí je i Pardubický kraj. Schválení dalších programů lze očekávat až začátkem příštího roku.

Z dílčích otázek bylo předmětem jednání komise například řešení urbánní dimenze, problematika drážních vozidel, možnosti PPP projektů či vytváření absorpční kapacity a možná rizika vyplývající ze zaměření průmyslu v jednotlivých regionech.
(Tisková informace 24. září 2007)

Starostky se sjely do Hlinska

V přátelské atmosféře se v úterý 25. září 2007 uskutečnilo pravidelné setkání starostek měst a obcí v Pardubickém kraji. Více než čtyřicítka žen hostila starostka

města Hlinska Magda Křivanová. Ta na setkání pozvala i zástupce

Pardubického kraje. Roman Línek, Ivo Toman a Petr Šilar společně

s místostarostou

Hlinska Pavlem

Šotolou věnovali

dámám růže. Jednu si

odnesla i radní

Pardubického kraje a

bývalá starostka

Marie Málková.

Setkání starostek

mělo spíše společenský rámeček, nicméně dámy se zástupci Pardubického kraje diskutovaly i o pracovních problémech. Získaly např. nové informace o možnostech získání prostředků z evropských fondů a z Programu obnovy venkova nebo o stavu krajské silniční sítě. Některé se zajímaly o dotace pro dobrovolné hasiče, jiné o trasování R35. Dámy také měly možnost vyměnit si své zkušenosti s každodenním vedením obcí a porovnat své problémy.

„Bylo zajímavé sledovat řízení obcí z pohledu žen. Daleko příjemnější ale pro mne bylo zjištění, že tyto dámy mají plno energie a berou výkon své funkce velmi zodpovědně. Přeji jim, aby jim ta dobrá nálada a odhodlání zůstaly,“ řekl vicehejtman Roman Línek.

Po polopracovním dopoledni starostky odjely do skanzenu na Veselém kopci, kde pro ně byla připravena nejen prohlídka areálu, ale také módní přehlídka kožichů a pletené módy.

(Tisková informace 25. září 2007)

Sociální služby v Pardubickém kraji mohou získat až 200 miliónů korun!

Pardubický kraj pořádá 8. října 2007 od 9,00 hod. v Sukově síni pardubického Domu hudby seminář pro stávající i potenciální poskytovatele sociálních služeb. Zde je chce seznámit s ojedinělou možností financování jejich činnosti a rozvoje, tzv. individuálním projektem. Pod tímto názvem se skrývá žádost Pardubického kraje o finanční dotaci z Evropského sociálního fondu.

„Díky tomuto projektu je možno získat pro sociální služby v kraji až 200 miliónů korun. Žadatelem bude kraj, peníze jsou však určeny pro poskytovatele služeb. Společným postupem odpadne velké administrativní zatížení a k penězům se

dostanou i menší organizace, které by jinak neměly šanci finance z Evropské unie získat. Velká část sociálních služeb tím získá jistotu víceletého financování," popsal projekt Miloslav Macela, krajský radní odpovědný za oblast sociální péče a neziskový sektor.

Podmínkám dotace vyhovuje poměrně široké spektrum služeb. Fakticky jedinou větší skupinou, kterou nelze z fondu financovat, jsou služby zaměřené na seniory. Péče o staré lidi bude i nadále financována ze státního rozpočtu a krajských dotací.

„Koneční příjemci peněz budou vybíráni veřejnými výběrovými řízeními na dobu tří let. Poté kraj podá novou žádost, opět v řádech stovek miliónů korun, která by měla zajistit financování až do roku 2015,“ doplnil Macela. Zájemci o účast na semináři získají bližší informace na Odboru sociálních věcí krajského úřadu Pardubického kraje. (Tisková informace 25. září 2007)

Kateřina Nohavová - tisková mluvčí Pardubického kraje

tel: 466 026 185, 606 652 564, e-mail: katerina.nohavova@pardubickykraj.cz

(Z pozůstalosti pana Josefa Vacka z Dolní Čermné)

Dne 28. září 1940 se sešli u Josefa Hrabáčka, mlynáře ve Výprachticích, Josef Mrázek z Výprachtic, Josef Kubín z Horních Heřmanic a Josef Knápek z Herbortic. Rozhodli se, že budou ilegálně pracovat proti Německé nacistické říši a získávat další české vlastence pro boj za naše osvobození. Tak došlo v roce 1941 k založení Sdružení českých vlastenců pro okres Lanškroun se sídlem ve Výprachticích.

V roce 1942 byla založena ilegální organizace v každé obci s názvem Národně vlastenecký výbor v bývalých Sudetech. Každá skupina konala samostatné porady a schůze, a to u Rudolfa Balcara a Vlastimila Duška v Horní Čermné. Domů chodil

každý člen jindy a jinou cestou. Projednávaly se pokyny okresního vedení, byly vypracovány seznamy spolehlivých mužů, byly stanoveny mobilizační plány, rozpracovávaly se úkoly k obsazení území, zajištění pořádku, zásobování obyvatelstva a převzetí moci do českých rukou. Také se konala peněžní sbírka na podporu partyzánů a jejich rodin, aby nebyly bez finančních prostředků, které bylo potřeba na potraviny, léky apod. Stavěly se ochranné kryty a obranné bunkry.

Počátkem léta 1944 byla organizace prozrazena a došlo k zatýkání gestapem v Zábřehu. Později se zatýkání rozšířilo jako lavina po dalších obcích. Metody gestapáků byly strašné a nebylo divu, že jednotlivci nevydrželi a promluvili.

První na okrese Lanškroun byl zatčen Josef Knápek z Herbortic. Druhý den byl zatčen Josef Hrabáček z Výprachtic, kterému se však podařilo před gestapáky uprchnout. Dne 28. dubna 1944 těsně před polednem si pro mě přijeli tři auta z Lanškrouna, Šumperka a Opavy. Každé auto zastavilo jinde, aby zabránili útěku. Tehdy jsem pracoval doma v truhlářské dílně, takže moje zatčení trvalo jen několik minut. Stačil jsem se rozloučit s rodinou pouze letmým pohledem. Sebou jsem musel vzít rozhlasový přijímač, který byl ihned zabaven.

Z Horní Čermné byli zatčeni Rudolf Balcar, Antonín Vacek z Kalhot, František Tejkl. Z Dolní Čermné pak Josef Danda, Jaroslav Vacek, Václav Vacek a já - Josef Vacek. Odvezli nás do Horní Čermné a odtud nákladním autem do Šumperka. Do jednoho provazu nám svázali ruce i nohy, a to všem třiceti zatčeným mužům.

V Šumperku následovaly výslechy a mučení. Vedoucím odbojových skupin a nebezpečným „velezrádcům“ dali gestapáci okovy. Nás vězňů v celách stále přibývalo. Kdo měl skončený výslech byl odeslán do věznice Mírov. Malá část pak byla odvezena do Malé pevnosti v Terezíně.

Naše skupinka odjela ze Šumperka dne 17. 6. 1944 vlakem. Nevěděli jsme, kam nás vezou. V Kolíně se Němci divili, jak je malé Labe. Projížděli jsme Prahou a dojeli až do Bohušovic na Ohří. Tam jsme vystoupili, všude kolem bylo plno Němců, seřadili nás a vydali jsme se pěšky kolem terezínské ghetta do cíle naší cesty - Malé pevnosti. To již bylo druhý den 18. 6. 1944. Tehdy nám stačilo se jen podívat na mohutné valy (šance), na řvoucí Němce a již jsme věděli, co nás asi čeká. Prošli jsme bránou, zastavili se na 1. dvoře před „Kammrem“. Byli jsme podrobni důkladné prohlídce. Museli jsme odevzdat osobní cennosti, šatstvo, vyjma spodního prádla, což zde nebývalo zvykem. Domluvili jsme se, že si ponecháme peníze. Jelikož jsem stál v první řadě jako druhý tak u mě peníze našli a tak jsme utřel první prudké rány gestapáka. Dostali jsme jen přikrývku a prostěradlo.

Po osobní prohlídce nás odvedli do holírny u krejčovské dílny, kde nás ostříhali do hola za stálého dozoru. Potom nás zavedli na 4. dvůr (Baukommando) za schody po pravé straně do veliké společné cely č. 36. Spalo se na třech pryčnách nad sebou, jen na úzce složených prostěradlech.

Jako truhlář jsem byl po deseti dnech vybrán na rovnání prken na šancích. K obědu a na večer nás zavedli na společnou celu. Nebylo lehké při špatné stravě dlouho a těžce pracovat. Ale byli jsme alespoň na vzduchu a ne na zatuchlých celách. Dozorce byl celkem slušný. Třetí den jsme na 1. dvoře vedle kuchyně dělali nové pryčny. I tato práce pro nás 8 truhlářů brzy skončila. Často jsme potřebovali něco udělat ve

strojovně, kde dělal kápo Josef Bernard z Náchoda. Byl moc dobrý a rozumný. Říkal nám: „Jen pozor na stroje, koušou!“ Naznačoval tím, abychom dělali pomalu. Stále se zřizovaly nové cely pro nové vězně, kterých stále přibývalo.

Po pěti dnech nás, sedm vězňů, přesunuli na celu č. 34, kdy byly soustředěni zaměstnaní vězni z dílen. Vedoucím cely byl vězeň Josef Šleis z Plzně. Při večerním apelu mezi jiným nám řekl: „Kamarádi, práce je zde moc, ale dělejte tak, abyste dělali. A nezapomínejte, že to děláte pro naše kamarády, kteří zde budou vězněni.“ Dělali jsme truhlářské práce do hromadné cely pro 250 vězňů. Později tam však pro nedostatek místa bylo umístěno na 500 vězňů. Já jsem pracoval a dělal dveře a okna. Naproti, na druhé straně, byly zase samotky (temné komory) jen pro jednoho vězně. I tam jsem zakovával dveře. Zakrátko mi byl předán nákres na výrobu police s vyřezávaným vrchem pro hrnečky a talíře. Čas na práci určen nebyl, německy jsme nerozuměl, ale v paměti mi utkvělo „Das ist schön.“ Vedoucí dílny mi dal rovněž najevo, že je spokojen. Podařilo se mi udělat dětem domů hračku kominíčka. Kupodivu, došla v pořádku domů. Děti měly radost a tím na tatínka vždy večer vzpomínaly.

Tak čas ubíhal a nastaly vánoční svátky. Vězňům z dílen bylo dovoleno, co dostanou z domova, že jim bude ponecháno. Štědrý den a vánoční svátky jsme prožili na cele. Po štědrovečerní večeři kápo J. Šleis vyzval spoluvězně, kteří dostali z domova balíčky, aby z nich dali také ostatním spoluvězňům. Zde se projevil jednotlivé charaktery spoluvězňů. Ve vánoční době byly vzpomínky na rodinu a domov velmi smutné.

Před Vánocemi utekli tři vězňové. Následovaly zostřené stráže, předpisy a režim v koncentráku. Vězni snad utekli při práci na valech do příkopu. Po Vánocích jednoho chytili. Večer v 11,00 hodin dne 28. 12. nás vzbudili, přikázali vše sbalit a vyjít ven na dvůr. Tam stál v mrazu jeden zběh, mokrý, celý rozmlácený a jen sténal. Při krutém bití jej Němci polévali studenou vodou. Později jej již nebylo slyšet. Zmrzl.

Tento den také byl posledním dnem našeho vězení v Malé pevnosti. Na dvoře jsme museli všechny svoje věci zabalit do balíku. Nesměli jsme však podat svým blízkým žádnou zprávu. Nevěděli jsme co s námi bude dál. Když došel balík domů bez jakékoliv zprávy, muselo to být pro manželku velice kruté. Nevěděla, zda jsem ještě naživu. Poté na dvoře následovala kontrola a my jsme nastoupili pěší transport pod dozorem Němců na nádraží do Bohušovic nad Ohří. Zde pro nás byly připraveny nákladní vagóny (dobyčáky). Vjeli jsme do neznáma. Ráno jsme dojeli do Německa. Tázali jsme se jeden druhého, co bude dál?

Spojení s domovem bylo možné pouze motákem vloženým a ukrytým v balíku s prádlem. Bok krabice jsem opatrně nařízl a do otvoru jsem vložil moták a okraj zalepil. Trvalo tři týdny, než na tajný úkryt motáku manželka přišla. On se totiž balík s motákem 2 x vrátil, než byl doručen.

Z nacistického vězení z Drážďan jsem se vrátil téměř zázračně až po válce dne 30. května 1945. Ale to je zase jiná kapitola vyprávění. (Josef Vacek)

Terezín - Malá pevnost

Terezín byl založen jako pevnost na konci 18. století. Město, dodnes obklopené masivními valy, leží nedaleko soutoku Labe s Ohří. Terezínská opevnění (Hlavní a Malá pevnost), na svou dobu moderní, postupně zastarala a po ztrátě vojenské funkce upadla v zapomnutí.

Teprve v nedávné minulosti Terezín ve vědomí naší i světové veřejnosti znovu ožil jako tragický symbol utrpení desetitisíců nevinných lidí, kteří zde zahynuli v době nacistické okupace naší vlasti.

Policejní věznice v Malé pevnosti

Po obsazení Československa Hitlerem si nacisté povšimli "výhod" Malé pevnosti a zřídili zde v červnu 1940 policejní věznici. Z různých služeben gestapa sem byli posíláni čeští a moravští vlastenci, členové mnoha odbojových skupin a organizací.

Kromě našich občanů (asi 90 %) zde byli vězněni i občané bývalého Sovětského svazu, Poláci, Jihoslované, Francouzi, Italové, angličtí váleční zajatci a příslušníci dalších národů. Za pět let prošlo branou Malé pevnosti na 32 000 mužů a žen.

Životní podmínky uvězněných se rok od roku zhoršovaly, vězňové byli nuceni k vysilující otročké práci. Tzv. vnitřní komanda zajišťovala údržbu a chod věznice, obdělávání přilehlých polí a výstavbu různých objektů. Většina vězňů však pracovala mimo pevnost u různých firem v okolí a do posledních dnů války se podílela na válečné výrobě a práci pro říši.

Od roku 1943 se prováděly v Malé pevnosti i popravy na základě "Sonderbehandlung" - bez soudního řízení. Celkem zde bylo zastřeleno více než 250 vězňů. Při poslední popravě 2. 5. 1945 byly zmařeny životy 51 vězňů (+1 konfident), převážně představitelů mládežnické organizace Předvoj.

Jen večer ve chvílích odpočinku se mohli vězňové povznést nad neustálé ponižování a teror ze strany dozorců. V celách, kde se utvořil ustálený a důvěryhodný kolektiv, se tajně rozvíjela politická a kulturní činnost. Besedovali zde a přednášeli umělci a nejrůznější odborníci. Na některých celách se tajně pořádaly kulturní večery, při nichž se zpívalo a recitovalo, kněží organizovali modlitby. I v nelidských podmínkách dovedli lidé umělecky tvořit; vznikala zde řada básní a jednoduchých kreseb, které mají především velkou dokumentární hodnotu. Kulturně politický život

na celách a tajné spojení s venkovním světem pomáhaly vězňům Malé pevnosti překonat hrůzy tohoto nacistického perzekučního zařízení.

V Malé pevnosti byli vězněni např. představitel odbojové organizace Ústředního vedení odboje domácího doc. Vladimír Krajina, vedoucí představitelé Obrany národa gen. Hugo Vojta, gen. František Kravák, gen. Viktor Spěváček, gen. František Melichar; deportován sem byl také náčelník čs. generálního štábu gen. Ludvík Krejčí. Byli zde i představitelé Petičního výboru "Věrní zůstaneme" prof. Vojtěch Čížek, spisovatel K. J. Beneš, redaktor Otakar Wunsch a JUDr. Milada Horáková. Za KSČ mj. Václav Sinkule, Eduard Urx, MUDr. Miloš Nedvěd, Milada Pixová a Marie Zápotocká. V době heydrichiády v roce 1942 sem byli dopraveni roudničtí studenti a také příbuzní a pomocníci atentátníků Kubiše a Valčíka, z nich 252 osob bylo popraveno v říjnu 1942 v Mauthausenu.

Z dalších vězněných to byli: reportér pražského rozhlasu František Kocourek, karikaturista František Bidlo, býv. ministr zahraničních věcí Kamil Krofta (univerzitní profesor, historik), prof. Karel Štipl.

Malá pevnost měla charakter průchozí věznice, odkud byli vězni posíláni po určité době před soud nebo do koncentračních táborů. Přímo zde zahynulo v důsledku hladu, týrání a nedostatečné lékařské péče a hygieny 2 600 vězňů, další tisíce jich zahynuly po deportaci z Terezína.

Koncentrační tábor pro Židy, tzv. ghetto Terezín

Součástí nacistických plánů na nové uspořádání Evropy bylo tzv. "konečné řešení židovské otázky". Také na obsazeném území Čech a Moravy byli občané židovského

původu pronásledování a od listopadu 1941 postupně deportováni do města Terezína (Hlavní pevnost), kde pro ně nacisté zřídili tzv. ghetto. Zde měli být soustředěni do doby, než budou vyhlazování tábory na východě připraveny k jejich konečné likvidaci.

Židovským vězňům sloužila k ubytování nejprve kasárna a po vystěhování terezínských

obyvatel v polovině roku 1942 i všechny civilní domy. Při obrovském přeplnění tábora však obývali i půdy, sklepy a kasematy ve valech. Terezín se stal největším koncentračním táborem na území českých zemí. Proudily sem tisícové transporty Židů nejen z protektorátu, ale i z Německa, Rakouska, Holandska, Dánska a koncem války i ze Slovenska a Maďarska.

Za necelé 4 roky jím prošlo více než 140 000 vězňů - mužů, žen i dětí. V posledních dnech války k nim přibylo ještě na 15 tisíc vězňů, kteří dorazili do Terezína s tzv. evakuačními transporty z koncentračních táborů vyklízených před postupující frontou. Na 35 000 vězňů zde v důsledku stresu, hladu a hrozných ubytovacích a hygienických podmínek zemřelo.

Terezínskému táboru pro Židy velela nacistická komandantura, která předávala příkazy tzv. židovské

samosprávě. Ta se starala o vnitřní chod tábora. Přímý dohled nad vězni vykonávali protektorátní četníci, kteří z velké většiny sympatizovali s

uvězněnými, snažili se jim pomoci a udržovat kontakty s vnějším světem.

V táboře platily všemožné zákazy a nařízení, pouze kulturní život byl po určité době povolen, neboť měl posloužit jako kulisa k zastření pravdy o osudu, který byl Židům předurčen. Vězni se k umění upnuli, neboť jim pomáhalo překonávat deprese a strach z neznámé budoucnosti. Snažili se, aby ani vězněné děti nezaostávaly v učení a neztrácely rozhled. Přes zákaz nacistů se proto provádělo tajné vyučování a přidělení učitelé a vychovatelé se dětem věnovali s nesmírnou obětavostí. I za hradbami ghetta je připravovali na svobodnou budoucnost.

Bohužel, jak transporty do ghetta přicházely, tak také postupně odcházely - do neznáma. Od října 1942 směřovaly téměř všechny do Osvětimi - Birkenau, nejstrašnějšího z vyhlazovacích táborů. Z Terezína na "Východ" bylo vypraveno celkem 63 transportů, jimiž odešlo více než 87 000 osob. Z nich se dočkalo osvobození 3 800. Tragický byl osud terezínských dětí. Ze 7 590 nejmenších vězňů deportovaných na východ se osvobození dožilo jen 142. Jen ty děti, které zůstaly po celou dobu v Terezíně, měly šanci se zachránit. Ke dni osvobození se v Terezíně nacházelo kolem 1 600 dětí ve věku do 15 let. O jejich životě vypovídají verše, deníky, ilegálně vydávané časopisy a tisíce kreseb - často to jediné, co po nich zůstalo.

Některé osobnosti tehdejšího kulturního života v ghettu : spisovatelé Karel Poláček, Norbert Frýd, hudba - Karel Berman, David Grünfeld, Ada Hechtová, Karel Ančerl, Rudolf Franěk, Karel Reiner, Viktor Ullmann, Gideon Klein, Pavel Haas, Hans Krása, F. E. Klein, divadlo a kabaret - arch. František Zelenka, Gustav Schorsch,

Vlasta Schönová, Karel Švenk, Zdeněk Jelínek, Ota Růžička, Kurt Gerron, Hanuš Hofer, Leo Strauss, výtvarné umění - Bedřich Fritta, Otto Ungar, Leo Haas, Ferdinand Bloch, Karel Fleischmann, Petr Kien, Adolf Aussenberg, Charlota Burešová, Rudolf Saudek, Jo Spier, Arnold Zadikow.

Koncentrační tábor v Litoměřicích

V posledních válečných letech, kdy německý zbrojní průmysl byl neustále více ohrožován leteckými nálety spojenců, rozhodli nacisté o přemístění části výroby do podzemí. Také v Litoměřicích měl být využit bývalý vápencový důl pod planinou Bídnice.

Na jaře roku 1944 se zde začaly budovat podzemní továrny s krycími názvy Richard I a Richard II. K jejich výstavbě sem byly přivezeny tisíce vězňů, především Poláků, Jihošlovanů, Rusů, Francouzů, Belgičanů, Italů a dalších národností. V blízkosti budované továrny pro něj byl zřízen koncentrační tábor - pobočka kmenového tábora ve Flossenbürgu - zdroj pracovní síly.

Vězňové upravovali terén na povrchu, razili štoly a připravovali prostory továrních hal. Speciálně vybraní jednotlivci se pak spolu s totálně nasazenými dělníky podíleli na výrobě součástek motorů k tankům, těžkým vojenským vozidlům a lodím. Po několik měsíců zde pracovalo i početné komando vězňů z terezínské věznice gestapa v Malé pevnosti.

Nelidské zacházení, hlad, otrocká práce v podzemí, kde hrozily závaly a nakonec rozšíření epidemie tyfu způsobily, že z 18 000 vězňů, kteří sem byli deportováni, jich za necelý rok zahynulo na 4 500.

Osvobození

Situaci vězňů v Terezíně zkomplikovaly koncem války evakuační transporty, které sem přijížděly od 20. dubna do 6. května 1945. Tisíce zubožených a těžce nemocných vězňů s sebou přivezly skvrnitý tyfus, který se rychle rozšířil i mezi původními židovskými vězni. Mezitím byl zjištěn tyfus i ve věznici v Malé pevnosti. O tom se dozvěděli lékaři v Praze a zorganizovali tzv. Českou pomocnou akci na pomoc terezínským vězňům. Vedl ji pražský epidemiolog MUDr. Karel Raška.

Členové České pomocné akce zahájili již 4. května 1945 záchranné akce v Malé pevnosti a zároveň navázali kontakt se zástupci Mezinárodního červeného kříže, který převzal již 2. května ochranu nad policejní věznicí i ghettem. Ve večerních hodinách 8. května projely Terezínem ve směru na Prahu první jednotky Rudé armády.

Sovětsí vojáci pak v následujících dnech převzali na žádost českých lékařů ochranu celého Terezína a poskytli i potřebnou lékařskou pomoc. Spolu s českými lékaři a zdravotníky i zdravotní službou z řad bývalých vězňů a desítek dobrovolníků ze širokého okolí se podíleli na likvidaci tyfové epidemie, která si vyžádala ještě stovky obětí. Je třeba vyzdvihnout obětavost všech, kteří plnili tento nebezpečný úkol, bez ohledu na čas, odpočinek a nebezpečí nákaz. Již koncem května byla nejhorší vlna epidemie zdolána; před smrtí bylo zachráněno na 30 000 lidských životů. Až do 21.

srpna 1945 probíhala repatriace osvobozených vězňů, kteří se postupně rozjížděli do svých domovů ve 30 státech světa.

Internační tábor

V Malé pevnosti byl umístěn v letech 1945 - 1948 internační tábor, kde byli shromažďováni nejprve váleční zajatci a později německé obyvatelstvo, určené k odsunu z Československa. Tato součást novodobé historie Terezína byla po dlouhou dobu tabuizována a archivní materiály byly badatelům nepřístupné. Teprve demokratické přeměny vytvořily normální podmínky pro práci historiků, které umožnily doplnit obraz poválečného vývoje i objektivní zpracování této otázky. Výsledky výzkumu v této oblasti byly publikovány v roce 1997 a jsou prezentovány ve stálé výstavě, umístěné ve IV. dvoře Malé pevnosti.

Vznik Památníku Terezín

V krátkém čase po skončení druhé světové války se rozvinula snaha o zachování a udržení míst utrpení a smutku tak, aby byla stálou připomínkou i výstrahou pro budoucí generace.

Dne 6. května 1947 vláda Československé republiky rozhodla zřídit v Terezíně památník s cílem zachovat a udržovat pietní místa v tom stavu, v jakém byla v době nacistické poroby. Památník Terezín dnes tvoří soubor jednotlivých pietních míst, která jsou značně rozptýlena a tvoří ucelenou lokalitu.

Soubor Památníku tvoří:

- Malá pevnost jako historická část Terezína
- Národní hřbitov
- Muzeum ghetta
- Židovský hřbitov s krematoriem a Ruský hřbitov
- Památník sovětských vojáků
- Pamětní deska u bývalé železniční vlečky
- Pietní místo u Ohře
- Kolumbárium s částí opevnění, obřadní místnosti a márnice
- Bývalá podzemní továrna Richard v Litoměřicích s krematoriem
- Bývalá Magdeburská kasárna

Národní hřbitov

Vznikl uměle, až po osvobození v roce 1945. Podnět k jeho zřízení vyšel z řad bývalých vězňů a pozůstalých, na jejichž žádost byly exhumovány tělesné ostatky vězňů z šesti hromadných hrobů na šancích Malé pevnosti, kam se pohřbívalo v období od 1. 3. do 7. 5. 1945. Mezi exhumovanými byli i vězni z pochodů smrti, kteří v květnových dnech roku 1945 přišli do Malé pevnosti.

Dne 16. září 1945 se pak za účasti bývalých vězňů, pozůstalých, čestných představitelů politického a veřejného života poválečného Československa a široké veřejnosti konal slavnostní pohřeb všech 601 exhumovaných obětí. (Tohoto pohřbu se např. zúčastnil ministr zahraničních věcí Jan Masaryk a JUDr. Milada Horáková, která promluvila za vězněné ženy.) Od skončení války se Terezín stal poutním místem československého lidu. K prvnímu výročí osvobození se na Národním hřbitově konala 12. 5. 1946 vzpomínková slavnost. Součástí programu byl pohřeb exhumovaných obětí ze společného hrobu v Lovosicích, z hromadných hrobů nalezených v prostoru koncentračního tábora v Litoměřicích a z obecního hřbitova v Terezíně.

Do společného hrobu na Národní hřbitov byl také uložen popel 52 vězňů popravených 2. 5. 1945 v Malé pevnosti. Dále sem byly přemístěny do jednotlivých hrobů urny obětí tyfové epidemie z terezínského krematoria a rovněž popel vyzvednutý z velké jámy v jeho blízkosti. Jednalo se z velké části o zemřelé z terezínského ghetta.

Ještě v roce 1958 byl při stavebních pracích v blízkosti bývalé podzemní továrny Richard nalezen hrob s lidským popelem. Bylo zjištěno, že se jedná o pozůstatky

židovských vězňů z terezínského ghetta. Rovněž tento nález byl pochován na Národním hřbitově.

V současné době se na Národním hřbitově nachází 2 386 jednotlivých hrobů (urnových nebo kosterních). Další tisíce zemřelých z Malé pevnosti, terezínského ghetta, koncentračního tábora v Litoměřicích, ale i těch, kteří do Terezína přišli na konci války pochody a transporty smrti, jsou pochováni ve společných hrobech označených pěti pylony. Celkem se na Národním hřbitově nacházejí ostatky asi 10 000 obětí.

Židovský hřbitov s krematoriem

V terezínském ghettu byli zemřelí zpočátku pohřbíváni do jednotlivých i hromadných hrobů v prostoru bohušovické kotliny. Vznikl tak postupně Židovský hřbitov, na němž je pohřbeno na 9 000 obětí tohoto tábora. Nacisté rozhodli vybudovat v Terezíně táborové krematorium. Bylo uvedeno do provozu 7. září 1942 a spalovalo mrtvé nejen z ghetta, ale i z policejní věznice

gestapa v Malé pevnosti a později i z litoměřického koncentračního tábora. Podle dochovaných kremačních záznamů zde bylo zpopelněno na 30 000 obětí. Urny s popelem se ukládaly v kolumbáriu, umístěném v pevnostním valu, většinu jich však nacisté přikázali ještě před koncem války zlikvidovat.

Od poloviny března 1945 až do příchodu prvních evakuačních transportů byly kremace zastaveny. Mrtví byli ve všech třech perzekučních zařízeních pohřbíváni do hromadných hrobů. Mezitím bylo zprovozněno vlastní krematorium litoměřického tábora, které začalo spalovat v dubnu 1945. Během jednoho měsíce v něm bylo zpopelněno asi 400 mrtvých. Po příchodu evakuačních transportů (na konci dubna

1945) byly kremace obnoveny.

Vzhled původního pohřebiště židovských vězňů, nacházejícího se v bohušovické kotlině, byl po válce architektonicky a výtvarně vyřešen a celý prostor je nyní upraven jako sad nenápadně zapadající do okolní krajiny. Pietní úpravu dostalo i místo, kde byl v listopadu 1944 z příkazu nacistů vhašován do řeky Ohře popel umučených vězňů.

14. září 2007 Den otevřených dveří

100 let školy
1907 - 2007

Říjen v Lanškrouně

Neděle 7. 10. 2007 - 15,00 hod.

nedělní divadelní přestavení pro děti: KŮZLÁTKA A VLK (sál zámku)
Klasická pohádka v nastudování Divadla Špilberg BRNO, vstupné: 40,- Kč

Středa 10. 10. 2007 – 19,30 hod.

DIVADLO METRO Praha - Gustav Skála: ZKROCENÍ aneb Shakespeare to psal pro mladší (sál zámku)

Něžná komedie o tajemstvích hereckého řemesla ... ne každá žena se dá snadno zkrotit. Zejména na divadle ...

Osoby a obsazení: Kateřina/Ingrid – Zdena Herfortová, Kateřina/Marta – Valérie Zawadská, Petrucio/Otík – Braňo Polák, Petrucio/Alex – Ivan Vyskočil nebo Miroslav Moravec, vstupné: 180,- / 200,- Kč

Pondělí 15. 10. 2007 – 08,15 hod.

Božena Šimková: JAK SI PRINCEZNA VZALA DRAKA (sál zámku)

Nejnovější pohádka známé televizní a divadelní autorky srší vtípem humorem a laskavostí. Lidským hrdinům v ní nepomáhá žádný pohádkový dědeček, dobrá víla nebo skřítek, ale jen a jen jejich vlastní důvtip a šikovnost. Nápaditý příběh je zpestřen řadou veselých písniček. Divadelní představení pro MŠ a ZŠ.

Vstupné 40,- Kč

Středa 17. 10. 2007 – 19,00 hod.

Václav Turek: TRANSIBIŘSKOU MAGISTRÁLOU OD BAJKALU DO VLADIVOSTOKU (sál zámku)

Cestopisná reportáž Vstupné 40,- Kč

Pátek 19. 10. 2007 – 16,00 hod.

Sobota 20. 10. 2007 – 09,00 hod.

Občanské sdružení Diakonie Broumov ve spolupráci s farním sborem Českobratrské církve evangelické vyhlašuje: **HUMANITÁRNÍ SBÍRKU**

Středa 24. 10. 2007 – 19,30 hod.

Koncert skupiny: NEZMARI (sál zámku)

Pavel Zajíc – kytara, zpěv; Tonda Hlaváč – kytara, zpěv; Šárka Benetková – zpěv, klavír; Pavel Drengubák – kontrabas a mluvené slovo

Za léta aktivního koncertování posbírali všechna ocenění, která se v tomto žánru udělují. Kromě plzeňských Port jsou také držitelé Zlatého klíče. Během koncertního vystoupení zazní jak největší hity z let minulých (Bodláky ve vlasech, Ráno bylo stejný, Člověk Boží aj.) také písničky, které pro ně napsal Miki Ryvola, s nímž také pravidelně vystupují. Vstupné: 120,- Kč

Čtvrtek 25. 10. 2007 – 19,30 hod.

Koncert Pavla Šporcla (sál zámku)

Nejvýraznější mladý český houslista, nejprodávanější umělec, Pavel Šporcl, díky svému umění a nekonvenčnímu vystupování slaví úspěchy u všech generací posluchačů na nejvýznamnějších pódii. Je častým hostem televizních a rozhlasových pořadů, objevuje se ve všech médiích. Jeho nahrávky zaujímají přední místa žebříčků prodeje. U nás zazní v jeho podání skladby Antonína Dvořáka a Josefa Suka. Vstupné: 300,-Kč

Sobota 27. 10. 2007 – 13,00 hod. městské muzeum (až do 18. listopadu 2007)

VÝSTAVA: Jan Mařík - Okouzlení dřevem, meditativní intarzie
Práce lanškrounských krajkářek (hala muzea)

KINO Lanškroun ŘÍJEN 2007

Program kina naleznete na Internetu: <http://kino.mesto-lanskroun.cz>, kina.365dni.cz a lanskrounsko.cz/kino. Vstupenky je možno rezervovat na tel. 465 324 662. Programy označené * jsou titulkovány.

POZOR!!! Změna začátků filmových představení: odpolední začíná v 17,00 hod.
večerní začíná v 19,30 hod.

5. – 6. října 2007

TAJNOSTI (Český)

Jan Svěrák uvádí nový film Alice Nellis.

Vstupné: 54,- Kč

pátek 19,30 hod.

sobota 19,30 hod.

Mládeži nepřístupno

7. října 2007

*** MISS POTTER (V. Británie, USA)**

Život Beatrix Potter je tím nejkouzelnějším příběhem za všech.

Vstupné: 64,- Kč

Mládeži do 12 let nevhodné

neděle 19,30 hod.

8. října 2007

*** INLAND EMPIRE (USA, Polsko, Francie)**

Příběh o záhadě. Záhadě uvnitř vnitřních světů. Rozvíjející se kolem ženy. Ženy zamilované a v nesnázích.

Vstupné: 64,- Kč

Mládeži nepřístupno

9. – 10. října 2007	úterý 19,30 hod.
* PLANETA TEROR (USA)	středa 19,30 hod.
Krvavý horor o Zambiích v režii Roberta Rodriguezze. Vstupné: 64,- Kč	Mládeži nepřístupno
11. října 2007	čtvrtek 19,30 hod.
TERKEL MÁ PROBLÉM (Dánsko)	
„Film, který musíte vidět dřív, než vám ho doma zakážou. Pozor – tento film není pro děti. V českém znění Vojta Kotek, Zdeněk Izer, Marek Eben, Filip Švara a další. Vstupné: 64,- Kč	Mládeži nepřístupno
12. – 14. října 2007	pátek 17,00 a 19,30 hod.
* BOŽSKÝ EVAN (USA)	sobota 19,30 hod.
Poznejte nového Vyvoleného. A jeho blízké. Vstupné: 54,- Kč	neděle 19,30 hod. Mládeži přístupno
13. - 14. října	sobota 17,00 hod.
DIVOKÉ VLNY (USA) Naučte se surfovat s tučňáky. Vstupné: 64,- Kč	neděle 17,00 hod. Mládeži přístupno
15. – 16. října 2007	pondělí 17,00 hod. a 19,30 hod.
HARRY POTTER – FÉNIXŮV ŘÁD (USA)	úterý 17,00 hod. a 19,30 hod.
Nejpopulárnější kouzelník od časů Rumburaka dovršil patnáctý rok. V Bradavicích na něj číhají zákeřní smrtijedi, a jedna ropucha v lidské podobě. Vstupné: 69,- Kč	Mládeži přístupno
17. – 18. října 2007	středa 19,30 hod.
* IRNA PALM (Belgie, V. Británie, Německo)	čtvrtek 19,30 hod.
Neodolatelně trpká, báječná groteskní a nakonec i příjemně dojemná story o vdově honibábě v nejodvážnějším filmu roku... Vstupné: 59,- Kč	Mládeži nepřístupno
19. – 21. října 2007	pátek 19,30 hod.
* BOURNEOVO ULTIMÁTUM (USA)	sobota 19,30 hod.
Všechno si pamatuje nic neodpouští. Vstupné: 54,- Kč	neděle 19,30 hod. Mládeži nepřístupno
19. – 20. října 2007	pátek 17,00 hod.
SIMPSNOVI VE FILMU (USA)	sobota 17,00 hod.
Vaše rodina není to nejhorší, co vás kdy potkalo. Vstupné: 59,- Kč	Mládeži přístupno
22. - 23. října 2007	pondělí 19,30 hod.
* Mr. BROOKS (USA)	úterý 19,30 hod.
Má vše, co kdy chtěl, ale musí to skrývat. Vstupné: 54,- Kč	Mládeži nepřístupno
24. října 2007	středa 19,30 hod.
* EDITH PIAF (Francie, Anglie, Česko) Přivítejte nesmrtelnou osobnost... Vstupné: 69,- Kč	Mládeži nepřístupno

25. – 28. října 2007 **čtvrtek 19,30 hod.**
MEDVÍDEK (Český) **pátek 17,00 hod. a 19,30 hod.**
sobota 19,30 hod.
neděle 17,00 hod. a 19,30 hod.

Příběh zasazený do prostředí současné pražské čtvrti Břevnov vypráví osudy tří navenek spokojených pětaticátníků – Jirky, Romana a Ivana, kteří se přátelí už od gymplu.

Vstupné: 69,- Kč

Mládeži do 12 let nevhodné

29. – 30. října 2007 **pondělí 19,30 hod.**
*** DENNÍ HLÍDKA (Rusko)** **úterý 19,30 hod.**

Noční hlídka odevzdala vládu...

Vstupné: 54,- Kč

Mládeži nepřístupno

31. října 2007 **středa 19,30 hod.**
*** TEN VEČER (USA)**

Její největší tajemství bylo jejím největším darem.

Vstupné: 64,- Kč

Mládeži do 12 let nevhodné

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

18. října 2007 **čtvrtek 9,30 hod.**
MIKEŠ

Pásma krátkých kreslených filmů. Promítání pro mateřské školky a širokou veřejnost.

Vstupné: 15,- Kč

Mládeži přístupno

26. října 2007 **pátek 13,00 hod.**
ROBINSONOVI (USA)

Rodina potrhých vynálezců zachraňuje svět. Promítání pro školní družiny a širokou veřejnost.

Vstupné: 35,- Kč

Mládeži přístupno

POZOR!!! Výprodej videokazet cena á 50,-Kč. Otevřeno od 17 – 20 hodin pondělí, středa a pátek. Přijďte si vybrat z řady různých žánrů.

Říjen v Jablonném nad Orlicí

Pátek 5. 10. 2007

„DAUFEK“, „ZOUBKY“ A „SÍSA KYSELÁ“

Krátké činoherní kousky v podání divadelního spolku „SUTERÉN“

při Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity Brno

V 19,00 hodin v sále kina

Sobota 13. 10. 2007, 8,00 – 12,00 hodin

BURZA ZIMNÍHO VYBAVENÍ - Vestibul + šatna kina

Příjem věcí: – pátek 12. října 2007 od 16,00 - 19,00 hodin

Výdej věcí: – sobota 13. října 2007 od 16,00 - 18,00 hodin

Za 1 kus poplatek 5 Kč

Do prodeje se přijímají:

- Letní a zimní sportovní náčiní (lyže, kola, brusle, saně, koloběžky,)
- Zimní boty, zimní bundy, zateplené kalhoty, kombinézy, rukavice, čepice a svetry.
- Větší hračky (kočárky, odstrkovadla, motorky,)

(pořádá Charita)

Neděle 21. 10. 2007 – PLAY STRINBERG

Divadelní představení v podání pražského divadla Ungelt.

„Šťastné manželství je malér. Manželství je vůbec malér. „

Hrají: Chantal Poullain, Jiří Lábus a Miroslav Etzler

V 19 hodin v sále kina

Předprodej v Kulturním a informačním centru čp. 30, tel.: 465 641 371

Výstava

OBRAZY – Pravoslav Kalous

V kulturním a informačním centru čp. 30 v Jablonném nad Orlicí

Otevřeno: Po – Pá 8,00 – 12,00 hod. 13,00 – 17,00 hod.

So 9,00 – 12,00 hod.

Výstava potrvá do 10. listopadu 2007

Program širokoúhlého kina v Jablonném nad Orlicí

Pondělí 1. října v 19,30 hodin – Next - USA

Cris Johnson je obdařen schopností vidět budoucnost a také určovat správný tok času. Vláda ho potřebuje, aby pomohl zabránit teroristickému útoku. Přesvědčit ho má agentka Ferrisová, jenž bude nucena použít všech svých triků.

96 min., Přístupný od 15 let

Pondělí 8. října v 19,30 hodin – Transformers - USA

Odnepaměti zuří ve vesmíru válka dvou vyspělých mimozemských civilizací, "hodných" Autobots a "zlých" Decepticons. Dosud se nám vyhýbala, ale když tyto vyspělí mechanoidi objeví na Zemi zdroj energie, jehož ovládnutí může jedné či druhé straně přinést konečné vítězství, promění se naše planeta v peklo. Produkce Steven Spielberg, režie Michael Bay.

144 min., Přístupný od 12 let

Čtvrtek 11. října v 18,00 hodin – Ratatouille - USA

Oscarem oceněný režisér Brad Bird a vypravěčtší mistři z Pixar Animation Studios uvádějí film Ratatouille, nejoriginálnější komedii letošního léta o tak bizarním přátelství, jaké si jen lze představit. Hlavním hrdinou filmu je krysák Remy, který odvážně sní o tom, že se stane vyhlášeným kuchařem v pařížské pětihvězdičkové restauraci. Společně se zkrachovalým vynášedem kuchyňských odpadků Linguinim se vydají za svým cílem.

110 min., Přístupný

Pondělí 15. října v 19,30 hodin – Okamžik zlomu - USA

Ted Crawford (Anthony Hopkins) zabil svou ženu. A přiznal se. Přesto mu to v thrilleru Gregoryho Hoblita téměř projde...

114 min., Přístupný od 12 let

Čtvrtek 25. října v 19,30 hodin – Božský Evan - USA

Bůh, který na sebe vzal opět podobu Morgena Freemana, požádá Evana (kterého známe jako novináře z předchozího filmu Božský Bruce), aby sestavil novou Evanovu archu. Na scéně se tedy objeví obrovské množství druhů zvířat a rozhodně se bude na co koukat.

96 min., Přístupný

Říjen v Letohradě:

Čtvrtek 4. 10. 2007 v 16,30 hod. městské muzeum

Podzimní výstava obrazů a suchých vazeb

Vystavují: Helena Bártová – obrazy, Zuzana Žváčková – obrazy, Mirka Duspivová – suchá vazba.

Výstava je prodejní a potrvá do 27. 10. 2007.

Neděle 7. 10. 2007 v 16,00 hod. Dům kultury

Pěvecké hlasové studio ve spolupráci s MIKCENTREM Letohrad připravilo hudební pořad

„Muzicíruje a zpívá celá rodina“

Jedná se o koncertní vystoupení rodin, které si muzicírují doma pro radost.

Hledáme tedy zpívající, hrající, tančící děti, maminky, tatínky, babičky, dědečky, strýce či tety, bratrance a sestřenice,....

Cílem akce je inspirovat a podpořit rodiny s dětmi, které se věnují hudbě. Je nutné se předem přihlásit a domluvit si schůzku, na které společně projednáme technické zázemí Vašeho vystupu. Pomůžeme Vám vystoupení připravit (hudební podklady, half-playbacky, kostýmy, herecká a pěvecká průprava, dramaturgie apod.)

Podmínky a možnosti účasti:

Účinkující musí být v příbuzenském vztahu.

Minimální počet účinkujících: 2

Vystoupení je možné v oboru: zpěv, hra na hudební nástroje, herectví, tanec.

Pondělí 8. 10. 2007 v 17,00 hod. oranžerie v parku

Vernisáž výstavy

"Aleš Pudil - Rébusy nejen skryté"

Výstava potrvá do 2. 11. 2007.

Otevírací doba:

Po - St - Pá od 15.00 do 17.00 hod.

So - Ne od 14.00 do 17.00 hod.

Čtvrtek 11. 10. 2007 v 18,00 hod. oranžerie v parku

Přednáška na téma „Cesta za zdravím aneb jak vystoupit z řad pacientů“.

12. – 13. října 2007 Zvěřinové hody v restauraci Na koupališti

Sobota 13. 10. 2007 od 12,00 hod. Orlice

Závod ve sportovní kynologii o putovní pohár starosty města Letohrad

„Kyšperská noc“

Závod se koná na kynologickém cvičišti za rybníkem na Orlici do nočních hodin.

Neděle 14. 10. 2007 od 13,45 hod. Kunčice

Posvícenské honění kohouta

Slavnostní průvod vykročí z horního konce Kunčic ve 13,45 hod. a svou cestu zakončí na hřišti Pod lipami.

Srdečně zvou Kampelička o.p.s., SDH Kunčice a Osadní výbor Kunčice

Úterý 16. 10. 2007 v 17,00 hod. restaurace Nový Dvůr

Rovňiková Afrika – Václav Faltus

Přednáška s promítáním diapozitivů

Vstupné 20,- Kč

Pátek 19. 10. 2007 v 19,30 hod. Dům kultury

Neil Simon - Bosé nohy v parku

Bosé nohy v parku, tedy spíše chodit bos v pěti stupňovém mrazu, to je ta hranice, kterou odmítá překročit hlavní hrdina, mladý advokát Paul Bratter, jenž se právě oženil s Corií Banksovou. Po líbáncích strávených v hotelu Plaza, kde párek novomanželů nevyjde po celých pět dní ze svého apartmá, vstupují do skutečného života. A ten jim samozřejmě servíruje nejen samá potěšení. Nejúspěšnější hru Neila Simona, nastudoval divadelní spolek „DIVIŠ“ Žamberk.

Vstupné: 60,-/70,- Kč

Sobota 20. 10.2007 ve 14,30 hod. Dům kultury

PRO DĚTI: Michalovi mazlíčci

Dětské představení populárního Michala Nesvadby aneb „Michale, když máš na opasku ještě dvě volné dírky za přezkou, tak si nehraj na to, že jsi už dospělý!“. Michal si myslí, že už je moc velký na to, aby si hrál s dětmi. Jeho „plyšáci“, největší mazlíčci, ho ale přesvědčí o tom, že z malého kluka ještě nevyrostl a hrát si s nimi může klidně dál. V představení uvidí děti skutečné hračky, své oblíbené plyšáky, do kterých se zamilují nejen ony, ale také jejich rodiče.

Vstupné: 110,-/120,- Kč

Středa 24. 10. 2007 v 19,30 hod. Dům kultury

Hairspray

Píše se rok 1962, Baltimore, USA. Obloustá středoškolačka Tracy Turnblad (Nikki Blonsky) navzdory svým nepřehlédnutelným tělesným rozměrům miluje tanec a sní o tom, že se stane hvězdou televizní taneční show Cornyho Collinse (James Marsden). Na cestě za splněním svého snu ji sice podporuje otec Wilbur (Christopher Walken), ale Tracy musí překonat řadu překážek, které nesouvisejí jen s jejími tělesnými proporci.

117 minut, přístupný od 12 let, komedie, muzikál, titulky

Vstupné: 65,- Kč

Čtvrtek 25. 10. 2007 v 18,00 hod. zámek – rotunda

Povídání o mašinkách

Srdečně zve Městská knihovna a ČSVTS železničního uzlu Letohrad

Středa 31. 10. 2007 v 17,00 hod. Dům kultury

Ratatouille

Oscarem oceněný režisér Brad Bird a vypravěčtí mistři z Pixar Animation Studios uvádějí film Ratatouille, nejoriginálnější komedii letošního léta o tak bizarním přátelství, jaké si jen lze představit. Hlavním hrdinou filmu je krysák Remy, který odvážně sní o tom, že se stane vyhlášeným kuchařem v pařížské pětihvězdičkové restauraci. Společně se zkrachovalým vynášedem kuchyňských odpadků Linguinim se vydají za svým cílem.

110 minut, přístupný, animovaná komedie, český dabing

Vstupné: 65,- Kč

Taneční škola Domu kultury Letohrad připravuje otevření nového tanečního kurzu

(5+1 lekcí á 2 hod. vždy ve čtvrtek)

pro dospělé páry - ZÁČÁTEČNÍKY

1. lekce: 1. listopadu 2007 (čtvrtek) v 19,00 hod.

na tanečním sále Domu kultury

Více informací: **manželé Jantačovi** (tel.: 608 771 321, 465 621 918)

Již teď volejte a objednávejte se dopředu.

Říjen v Ústí nad Orlicí

Pátek 5. října 2007, v 19,30 hod. – Roškotovo divadlo

VESELÁ VDOVA Franz Lehár

Klasická opereta - *Moravské divadlo Olomouc*

Vtipná, rozkošná a taky trochu bohatá Hana Glawari přesně ví, jakou taktikou získá mírně unuděného, ale neodolatelného hraběte Danila. V jiskřivé hudbě dokonale vyniká skvěle napsané libreto od Victora Léona a Leo Steina, kteří mistrně rozehráli charaktery postav. I když si Franz Lehár díky svým pozdějším operetám vysloužil označení „génus operety v moll“, ve Veselé vdově nechal naplno rozeznít valčíkové i kankánové rytmy a ponechal jí i tradiční happyend

Hrají: O.Doležal/P.Šima, B.Oczková/T.Švarcová, S.Sem/A.Valenta, O.Koubková E.Gazdíková/L.Vítková, P.Martínek/J.Ondrejka, P.Špaček/V.Zápražný, J.Majtner J.Kettner/V.Málek, L.Petrů/D.Szendiuch, M.Dvořáková, Vl.Třebický, Z.Molíková, P.Šima/J.Sitko

Režie: Jan JEŽEK, Dirigent: Tomáš HANÁK, Choreografie: Jiří KYSELÁK,

Scéna: Ivo ŽÍDEK

úterý 23. října 2007 v 19,30 hod.

ZUŠ J. Kociana: TÓNY NAD MĚSTY

(Koncert pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu ČR)

Šestý ročník mezinárodního hudebního festivalu založil novou tradici koncertů, které se konají za účasti předních českých a světových umělců. Dějištěm koncertů jsou města Chotěboř, Karlovy Vary, Polička, Praha, Prachatice, Ústí nad Orlicí a Varnsdorf.

Duo HERMANOS CUENCA – Španělsko: José MANUEL a Francisco Cuenca MORALES - piano a kytara

(Klub přátel umění Ústí nad Orlicí)

6. a 13. října 2007

FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY SVATÉ CECÍLIE - Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Výstavy v Galerii pod radnicí v roce 2007

21. září - 12. října 2007

V toku času - hledání, záznamy, výkřiky

František Šmilauer, Jiří Šmilauer, Tomáš Šmilauer, Tomáš Šmilauer ml. -

malba, kresba, grafika - k nedožitým 115. narozeninám ústeckého rodáka Františka Šmilauera

19. října - 10. listopadu 2007

Daniela Benešová - malba, kresba

Klub důchodců v Dolní Čermné
Vás zve na

POSVÍCENSKÉ DOZVUKY

V úterý 13. listopadu 2007 od 14,00 hod.
v sále Orlovny

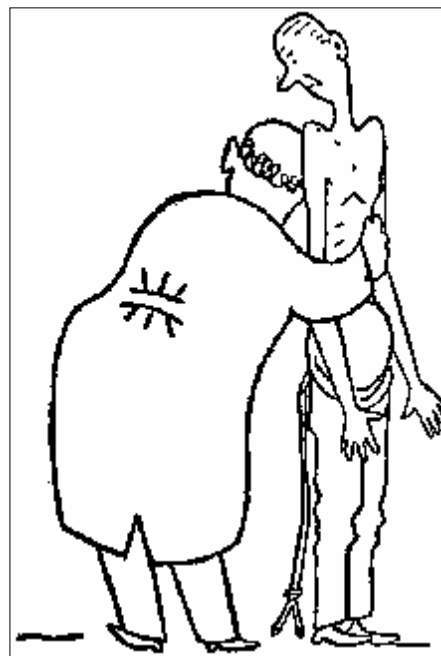
Přijďte prožít příjemné odpoledne

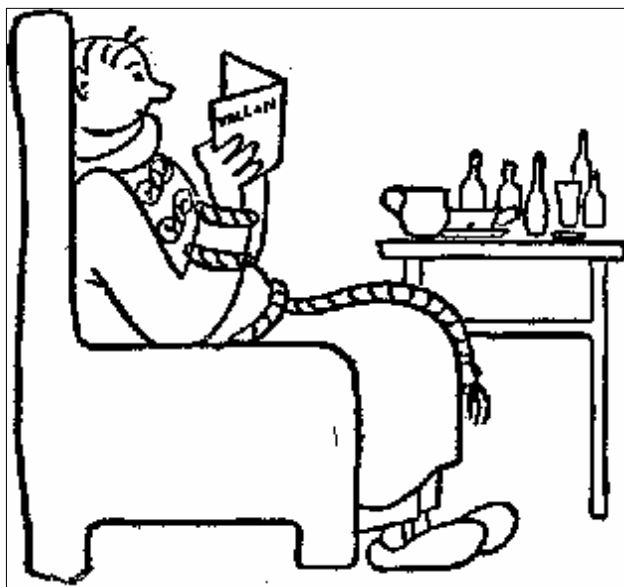
Rýma

Karel Čapek: O lidech
(z roku 1925)

Jednoho rána se člověk probudí nějak divně; trochu ho bolí hlava, trochu hřbet, škrabe ho to vzadu v krku a svědí hluboko v nose, ale nic to není; jenom je člověk po celý den poněkud vydrážděný a nadává na všechno, i když nemusí, a neví vlastně proč. Ale k večeru z ničeho nic na něj spadne několikátunová tíha, všechny klouby těla mu změknou, všechno maso citlivě zhadrovatí, pacient asi tucetkrát divoce kýchne, a už je to tady. Se slzavýma očima, zhroucen jako hromádka neštěstí, obklopen mokkými kapesníky, jež suší, na všech rozích, sedí tento ponížený a tekoucí tvor v papučích u kamen, frká, potahuje, stená, pije nějaké thé, kýchá a kašle, plíží se po pokoji, uhýbá všem lidem, má trochu horečku, místo hlavy těžkou a bolavou kouli, údy jako polámané a u nosu šátek; je to hrozný pohled. Vzdalte se po špičkách všichni, kdo

vidíte toho nešťastníka; vaše hlučná a spokojená jarost ho trýzní; je mu třeba samoty, zániku a suchých šátků. Chtěl by si sundat hlavu, pověsit ji do komína a sušit ji; chtěl by rozebrat své pohaněné tělo ve všech kloubech a uložit každý kus zvlášť; chtěl by... chtěl by... Ach, kéž by aspoň věděl, co by chtěl! Kéž by bylo něco, co stojí za chtění! Kéž by někde ve vesmíru bylo něco teplého a libého, co by této ubohé a těžké hlavě dalo úlevu či zapomenutí! Spát? ano, kdyby nebylo chaotických a protivných snů! Vykládat si karty? ano, kdyby aspoň vyšly! Číst? ano, ale co? A tu se ta bídná lidská

troska zvedne a vratce se potácí k své knihovně.

Knihovno, strakatá knihovno o tisíci hřbetech, chtěl bych si v tobě vybrat knížku, která by mne, proklatce, potěšila. Ne, tebe bych dnes jaksi netento, nesnesl, kniho tlustá a poučná; neboť můj mozek je tupý a pitomý. Chtěl bych číst něco, co mi nepřipomene mou tupost a nechápavost; něco lehkého, něco zábavného, něco kratochvilného... Fuj, jděte mi z očí, humoresky, nesnesl bych dnes vaši vulgární zlomyslnost, se kterou uvádíte v posměch člověka potrefeného; i já jsem

potrefený osudem, a nemohl bych se kochat na tom, že my, ubozí lidé, jsme postihováni směšností a vydáni všanc posměváčkům. Což ty, hrdinný románe, neuvedl bys mne v daleké věky, v časy epické, kdy nebylo rýmy, mezi celé a

nádherné muže, kteří skolí ničemného soka v době kratší, než já se vysmrkám? Ale ruka vztažená k hrdinné knize chabě klesá; nemohl bych dnes uvěřit ve velké a skvělé činy; člověk je tvor slabý a maličký, těžce zkrúšený a mírumilovný... Ne, dejte mi dnes pokoj s hrdinstvím a ctí, velkými vášněmi a laurem slávy; klid'te se mi s milostnými city a opojným polibkem královské krasavice; což na takové věci může myslet člověk s mokrým šátkem u nosu? U všech všudy, to není to, co bych potřeboval: sem s nějakou detektivkou, abych jí propadl; sem s napínavým krvákem, který by mne bez dechu nesl po vzrušujících stopách strašného tajemství. — Ne, to zas není to; dnes nestojím o žádné zločiny a podzemní chodby a zlé lidi; ukažte mi vlídnější tvář života, zjevte mi lidi v jejich všedním a důvěrném životě. — Ale jen žádnou psychologii, pro smilování boží! neměl bych jaksi trpělivost párat se s nějakými city a motivy; čert ví proč, ale psychologie je vždycky tak nějak trýznivá a rozryvná: jako bychom neměli dost vlastního trápení! Proč vlastně se píší knihy?

A tohle, tohle zas je mi příliš skutečné; dnes chci zapomenout na život. Tato kniha je na dně smutná a zklamáná; tamta je krutá k člověku a žádá na něm — já nevím jaké — sebetrýznění a vykoupení. A tamhleta je lehkomyšlná, načechraná a chytrá, — pryč s ní! Tato je příliš vysoká. A ona žlutá je trpká a zjitřená. V každé něco bolí. Proč vlastně píší knihy skoro samí lidé zlí a nešťastní?

Člověk před strakatou knihovnou váhá, třesa se zimou a lítostí. Kde vzít něco... něco prostě dobrého... a přívětivého k nám ubohým... a potěšujícího? Něco, co ničím neraní... co neraní člověka v jeho malosti a ponížení...

A tu sáhne do kouta knihovny a vytáhne knížku, kterou četl snad už tucetkrát, kdy býval tuze sklíčen trápením těla a mysli, schoulí se do své lenošky, vezme si suchý kapesník a vydechne úlevou, dříve než začne číst.

Já nevím, snad je to starý Charles Dickens.

Totíž nemíním nikoho navádět, aby vůbec stonal; ale když už se do toho dá, tu pravděpodobně i bez mého návodu zachová normální, tak říkajíc klasický průběh stonání. Každá řádně a svědomitě prožitá choroba se totiž — tak jako stará Galie dělí ve tři části:

I. První čili přípravné stadium záleží v tom, že člověku je nějak nekale, ba přímo všivě; že ho kdesi cosi bolí a že zkrátka není ve své kůži, ale že se dosud nerozhodl stonat. To nic není,

říká si postižený subjekt, uhýbaje s jistou zbabělostí nepříjemné představě, že mu něco chybí. Kdepak, říká si, nic mně není, to přejde samo, nejlepší je nemyslet na to; nebo se něčím zaměstnat; nebo jít na procházku; nebo takhle vypít skleničku slivovice. Člověk se tomu nesmí poddat, myslí si subjekt, tváře se sám před sebou neohroženě, to dělá jen ta pitomá zima; zítra zas budu jako rybička —

II. Avšak ani druhého ani třetího dne není člověk jako rybička a tu silou vůle rozetne vleklou situaci a odhodlá se stonat. Stonání není totiž stav tělesný; více méně nepříjemný tělesný stav je jenom předpokladem anebo pohnutkou, aby se člověk energicky rozhodl vzít na sebe roli maroda. Stonání není dáno prostě tím, že člověku něco chybí, nýbrž tím, že se člověk rozhodl věnovat se tomu a zabývat se sám sebou jakožto pacientem. Teprve tím okamžikem vstupuje člověk do druhého stadia: do stonání soukromého čili amatérského, kdy začne sám na sobě felčařit. Prostý pacient-

amatér má své probátní prostředky, kterými vyhání všechny choroby. Někdo věří ve vypocení a někdo v zeměžluč, jsou lidé, kteří dají jen a jen na obkladky, kdežto jiní nade vše uznávají horké víno se skořicí. Diferencovanější a vzdělanější pacient však postupuje metodičtěji: nejdříve na sobě vykoná diagnosu. Rozhodne se pro zápal slepého střeva, pro mozkovou chřipku nebo pro hnisavou angínu; mate ho jen to, že nemá horečku, ale snad je to jen taková zvláštní vzácná a nebezpečná forma dotyčné nemoci, čím vzdělanější je pacient, tím těžší nemoc obyčejně na sobě shledá. Prostý člověk je jenom nachlazen; inteligentní marod má bronchitidu, pleuritidu neb něco jiného

latinského; ale ať to je to či ono, je to zajisté něco vážného — to už je věc cti, aby člověk, odhodlavší se stonat, měl něco pořádného a seriosního, co už stojí za to.

Nuže, pohleďte na něho: zda nenese důstojně svou nemoc, sedě na křesle v přetopeném pokoji, obklopen hrníčky s čajem, ajbišem a heřmánkem, zabalen v obkladech, po ruce lehkou četbu, teploměr a kapesník? A jejej, pravíte mu, copak vám je? „Bude to zánět žlučníku,“ odpovídá s hrdinným klidem. A to snad ne, řeknete účastné, kdepak vás to bolí? „Tady a tady,“ dí pacient a tu vy spustíte s nadšením: Kdepak, člověče, to není žlučník, tohleto já měl, to jsou jednoduše ledviny — „Tak vy jste měl ledviny?“ ptá se pacient se živým zájmem. „A to vás taky bolelo tuhle a tadyhle?“ No japabyne, hlaholíte jaře, z toho si nic nedělejte, ale nesmíte si nic solit, nesmíte nic pít než mlíčko —

I přijde druhý bližní; najde trpitele v křesle, po ruce talířek kaše, hrníček mléka, lehkou četbu a kapesník — A hele, dí návštěva, copak vám je? „Ledviny,“ dí pacient ponuře; „je to se mnou, člověče, špatné.“ Kdepak ledviny, počne zurčet návštěva, to je chřipka — holenku, já ji měl, tak si z toho nic nedělejte; vypijte lahvičku koňaku a budete jako rybička.

Třetí bližní však rozhodné zaplaší pacientovy chmury. To není chřipka. Dnes se všemu říká chřipka. Já měl totéž jako vy a byl to zánět pohrudnice. Z toho si nic nedělejte, já s tím ležel měsíc. Dávejte si priesnické obklady, vlezte do postele a důkladně se vypoťte —

Zkrátka dokud pacient udržuje styky se zevním světem, shledá záhy, že:

1. je pozoruhodný počet jeho bližních, kteří měli kdysi navlas tytéž příznaky a potíže, ale po každé pod jiným jménem;
2. že lidé, kteří ty příznaky měli, jsou účastnější, kolegiálnější a vůbec sympatičtější než ti, kteří jich jakživi neměli;
3. a že je pro pacienta zvláštní útěchou a povzbuzením, že to jiní měli taky.

Ale pokud je ponechán sám sobě, věnuje se pacient činnosti, kterou doporučují někteří filosofové, totiž sebepozorování a sebepoznání; naslouchá znepokojeně veškerým hlasům svého těla, aby shledal, že teď ho píchá vpravo a nyní vlevo; nyčko je to v krku a teď zase někde v játrech nebo kde (třeba jsou to nadledvinky nebo slezina). Čím víc se soustředí na svou chorobu, tím jsou jeho pocity beztvařejší a jaksi anonymnější; zvoní-li mu v uchu, neví, není-li také to příznak něčeho — třeba je to nějaká nemoc labyrintu či co. Jeho nemoc, kterou tak upřeně pozoruje, je pořád neohraňenější, chaotická a jakoby bobtnající; a tu se pacient sebere k heroickému rozhodnutí: jde se na doktora a basta. Třeba doktor najde, že to opravdu něco je, ale to už je jedno.

III. Třetí stadium je tedy stonání odborné nebo-li lékařské. Tou chvílí, kdy člověk obnaží před doktorem svou těžce zkoušenou tělesnost, přestává být stonání jeho soukromou záležitostí a stane se jaksi vlastnictvím doktorovým. Pacient není už subjektem příznaků, stává se objektem auskultace; kterážto radikální změna situace je prožívána drobet jako šok — ale pacient se namáhá, aby ten otřes nedal najevo; mluví na doktora hojně a žoviálně a hledí v něm předem vyvolat dojem, že nejde o nic vážného. Jenže doktor na to mnoho nedá: jezdí pacientovi studeným uchem po prsou a po zádech, bručí „vdechněte“, „vydechněte“, „obraťte se“, pacient to poslušně dělá, ale roste v něm cosi jako hořkost a strašné ponížení; už není chaotickou a poplašenou duší, nýbrž kusem nešikovného masa, které je obraceno, prohmatáváno a proklepáváno; jeho vlastní tělo je mu najednou cizí a protivné — doktore, to nejsem já, to je jen toporný balík lidské hmoty, ale že musím pitomě vypadat, jak tu stojím, není to nijak důstojné, čert mi byl dlužen, že jsem sem vlezl —

Doktor se vztyčí. „Můžete se ustrojít.“

Teprve s vestou a kabátem vrací se trpiteli ten drobet normálního lidského sebecitu; jeho občanské já se zase spojilo s jeho tělem.

No tak, povídá doktor, není to dohromady nic; budete dělat to a to, klid, nekouřit —

Pacient poslouchá zřejmě zklamán. „A... co to vlastně je?“ vyhrkne konečně.

Doktor řekne něco latinského. „Aha,“ vydechne pacient s úlevou. Chválabohu, teď už to má jméno; na celé záležitosti není nic nejasného, neboť dostala jméno.

Načež si pacient odnáší svůj případ domů k dalšímu pěstění; teď, když to má jméno, stalo se to jakousi věcí pro sebe, něčím ohraničeným a jaksi vykázaným do svých mezí, teď už se pacient nemusí zabývat sám sebou, nýbrž jenom svou nemocí, která má latinské jméno.

A když po čase potká bližního, který nebude ve své kůži, řekne mu radostně a odborně: „Aha, to máte zrovna to, co jsem měl já.“

/ 1932 /

Společenská kronika

Životní jubilea:

V měsíci říjnu oslaví svá výročí:

Josef Faltejsek z Dolní Čermné

Petr Mikula z Jakubovic

Zdenka Pecháčková z Dolní Čermné

Růžena Applová z Dolní Čermné

Jiří Mikula z Dolní Čermné

Marie Filipová z Dolní Čermné

Magdalena Vávrová z Dolní Čermné

Josef Peichl z Dolní Čermné

Vážení občané, upřímně Vám blahopřejeme k vašim životním výročím a přejeme dobré zdraví, životní pohodu a vše dobré do dalších let.

V září jsme se rozloučili:

S paní Marií Dostálovou z Dolní Čermné

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast a zemřelé lehké odpočinutí.

Vyobrazení:

- Obálka Podzimní pohled na plochou dráhu a dětský domov – září 2007
- Str. 2 Roubená chalupa u Letné
- Str. 6 Pohled na Dolní Čermnou od „Ježkovy lípy“ září 2004
- Str. 10 Roman Línek (vicehejtman Pardubického kraje) na pouti na Mariánské hoře v roce 2005
- Str. 11 Roubená chalupa – skanzen Veselý kopec u Hlinska
- Str. 12 Terezín – hlavní brána do Malé pevnosti
- Str. 15 Terezín – I. dvůr Malé pevnosti
- Str. 16 Terezín – Židovská modlitebna vybudovaná vězni – částečně zachovalá původní výzdoba
- Str. 17 Terezín – Židovský hřbitov
- Str. 19 Terezín – Muzeum Malé pevnosti
- Str. 20 Terezín – Národní hřbitov
- Str. 21 Terezín – objekt kolumbária – v letech 1942 – 1944 se sem v papírových urnách ukládal popel obětí spálených v krematoriu na Židovském hřbitově
- Terezín – památné místo u Ohře – v listopadu 1944 zde byl vhozen do Ohře popel 22.000 obětí spálených předtím v krematoriu na Židovském hřbitově
- Str. 22, 23 „Den otevřených dveří“ při příležitosti stého výročí školy
- Str. 24 Lanškroun – zámek (muzeum)
- Str. 29 Letohrad – Václavské náměstí
- Str. 33 Orlovna a kostel v Dolní Čermné
- Str. 38 „Horní cesta“ na sídlišti v Dolní Čermné v říjnu 2004
- Str. 39 Rekreační chalupa v Jakubovicích – říjen 2005
- (Fotografie z Terezína – přebráno z Internetu)
- (Ostatní foto: Ing. Vlastislav Vyhnálek)

Dolnočermenský zpravodaj č. 7/2007 říjen 2007

vydává Obec Dolní Čermná, 561 53 Dolní Čermná
IČO 278734

e-mail: obec [@dolni-cermna.cz](mailto:obec@dolni-cermna.cz)

www.dolni-cermna.cz

odpovědný redaktor a grafická úprava: Marie Vyhnálková

Počet výtisků 550, neprodejné – pro vlastní potřebu

Tisk: GRANTIS, Třebovská 109, 562 03 Ústí nad Orlicí

Registrováno u MK ČR č. E 10103